

Kinder Torah[®]

Tetzaveh

בס"ד

Partners

"Okay here's the deal. I will put up \$1000 for you to go to the market and buy wheat. I have a hunch that it is going to go up in price. Then you can sell it for a big profit."

"What do I get from this deal?"

"We split the profit right down the middle. After all, I will put up the money, but you will do the legwork."

"It's a deal"

When the partner gets to the market, he sees that wheat sales are not going too well. However, barley seems to be a good seller, going up in price. On his own, he decides to buy barley instead of wheat with the \$1000.

The question is:

Since he did not follow instructions, does that dissolve the partnership? Specifically, if the barley goes up in price, who gets the profit, and if it goes down, who bears the loss?

The answer is:

This is a dispute in the Gemora (Bava Kamma 102 a & b).

One opinion says that the agent has taken all of the responsibility because he did not follow orders. Therefore, he must bear all losses. However, if there are profits, they are all his. He must only return the original \$1000 to the investor.

The second opinion says that the agent must bear all losses. However, if there is a profit, he must split it 50/50 with the investor. The Mechaber in Shulchan Aruch Choshen Mishpat 176:11 rules like the second opinion in the Gemora.

This puzzle and answer is for learning and discussion purposes only. Do not rely upon it for psak halacha! Consult a Rav to determine the correct halachic ruling.

Think About Others

Why is the parasha of *korbonos* located next to the parasha of *Bigdei Kehuna* (Priestly Garments)?

The Gemora (Erechin 16a) asks this famous question. The Gemora answers, "Just as *korbonos michaper* (provide an atonement), so too *Bigdei Kehuna* – *michaprim*. The *kesones* (shirt-like garment) atones for the spilling of blood. The *mitchnasayim* (pants) atone for immorality. The *mitznefes* (turban) atones for conceit. The *avnet* (sash) atones for improper thoughts. The *choshen* (breastplate) atones for *dinim* – sins involving court disputes. The *ephod* atones for *avodah zara* (idol worship). The *meil* (robe) atones for *loshon hora*. The *tzitz* (headband) atones for brazen deeds. What a merit it was to have a Beis HaMikdash and a Kohen Godol, whose clothing could provide a *kapora* for all of these sins!

The Keli Yakar points out a difficulty in the verses. When Hashem commanded Moshe to tell the people to make the *Bigdei Kehuna*, He began with the *choshen*, followed by the *ephod* (Shemos 28:4). When the Bnei Yisrael proceeded to make the garments, they first made the *ephod*, then the *choshen* (28:6,15). Why did they not follow the order that Hashem commanded?

We find the answer in the Gemora Erechin. The *choshen* atoned for sins involving court disputes. The sinners corrupted the laws that govern human relationships. The *ephod*, on the other hand, atoned for idol worship, a sin between man and Hashem alone. By placing the *choshen* before the *ephod*, the Almighty is showing us that His prime concern is how we treat each other. We must behave justly, by adhering to His *dinim*. Secondly, we must carry out our obligations to Him directly. The proofs of this order of priorities are the two events in parashas Noach. The generation of the Tower of Babel served *avodah zara*, yet they were not destroyed. The generation of the flood, on the other hand, corrupted the *dinim* by stealing. Because of their sin, they were wiped out. Now, the Keli Yakar's question becomes even more puzzling. If this is indeed the correct order of priorities, why did the Bnei Yisrael make

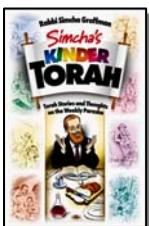
the *ephod* first?

The answer is that Klal Yisrael was concerned about Hashem's honor. The mitzvos of honoring Him should precede the mitzvos of honoring our fellow man. Therefore, they took the sin of *avodah zara* most seriously, and the *dinim* were secondary. The Keli Yakar also offers an alternative answer. Hashem Himself is able to forgive His own honor. However, he cannot pardon an injustice done to a man if the wronged man does not forgive the wrongdoer. Therefore, He gave precedence to the *dinim*. Because He could not forgive them, He wanted us to be careful not to transgress them. However, for the Bnei Yisrael the situation was reversed. They were able to forgive each other for damages or injuries. However, they could not pardon sins against Hashem. Only He can do that. Therefore, they placed *avodah zara* first, because it was not within their power to forgive its sins.

If we think deeply into the words of the Keli Yakar, we discover a fundamental principle of the Torah. Hashem is most concerned about our honor and well-being. We are most concerned about His honor. Each one is more concerned about the other than about himself. This is the correct way to live. Make the needs of others your number one priority. This is the way of *tsaddikim*. This is the way of Hashem.

Kinderlach . . .

When you wake up in the morning, who do you think about? Hashem. You say to Him "modeh ani." Then whom do you think about? The one sleeping in the next bed. Be careful not to wake him up by making noise. You get dressed in nice, clean, *tsnuah* clothing to honor Hashem. You honor Imma by thanking her for preparing delicious food for you. And so your day goes on, thinking about Hashem and your fellow man. Your main concern is honoring them and giving them *nachas*. You are on the right *derech* (path) *kinderlach*. The *derech* of *tsaddikim*. The *derech* of Hashem.

Big discount prices on all "Kinder Torah" books. Please contact the author at (02) 585-2216 or simcha_b@netvision.net.il

Kinder Torah[®] Copyright 2014 ❖ All rights reserved to the author Simcha Groffman ❖ P.O.B. 5338, Jlm, 91052, Israel ❖ Tel: (02) 585-2216

Kinder Torah is distributed each week in many cities around the world. Subscribe for yourself or sponsor your shul. 120₪ per year.

All contributions are deductible from Maaser Kesafim. #798#

והגדת לבנד

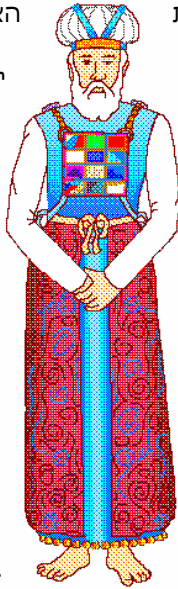
פרשת תצוה

את הבגדים, הם עשו קודם את האפוד ורק אחר כך את החושן (כ"ח, ו', ט"ו). מדוע לא עשו כסדר שציווה ה'?

את התשובה לכך אנו מוצאים בגמרא בערכין. החושן מכפר על חטאים הקשורים למריבות המגיעות לבית הדין. החוטאים עברו על המצוות המכוונות את היחסים שבין אדם לחבירו. האפוד, לעומת זאת, כיפר על עוון עבודה זרה, שהוא חטא שבין אדם למקום. כאשר הקדים ה' את החושן לאפוד, הראה לנו ה' שהדבר החשוב לו ביותר הוא היחסים שבינינו לבין עצמנו. עלינו להתנהג בצדק, ולפעול על פי הדינים שקבע. ושנית, עלינו למלא את חובותינו כלפיו ישירות. ניתן למצוא את ההוכחה לסדר עדיפויות זה בשני אירועים בפרשת נח. הדור של מגדל בבל (דור הפלגה) עבד עבודה זרה, אך לא הושמד; דור המבול, לעומת זאת, לא קיים דינים ועבר עבירות של גזל. בשל חטאו זה, הוא נמחה מעל פני האדמה. כעת, שאלתו של הכלי יקר נעשית קשה שבעתיים: אם זהו באמת סדר העדיפויות הנכון, מדוע עשו בני ישראל קודם את

האפוד?

ישראל דאג לכבודו של מכבדים אותו חייבות של כבוד אחינו בני המשכן התייחסו זרה, וישמו את עניין הכלי יקר גם מציע למחול על כבודו למחול על אי-צדק הנפגע איננו מוחל שהוא הקדים את יכול למחול עליהם, לעבור עליהם. אך המצב הפוך. הם הרי על מזקים או פגיעות למחול על חטאים נגד זאת. ולכן, הקדימו בכוחם למחול על חטא כזה.

התשובה היא שעם ה'. המצוות שבהן אנו להקדים את המצוות ישראל. ולפיכך, מקימי יותר לחטא של עבודה הדינים במקום השני. הסבר אחר: ה' יכול שלו. אך אין הוא יכול שנעשה לאדם, אם לפוגע. זוהי הסיבה הדינים: אם אין הוא הוא רוצה שזמנה שלא עבור בני ישראל, יכולים למחול זה לזה בגוף. אך אין הם יכולים ה'. רק ה' יכול לעשות לעשות את הבגד המייצג את הכפרה על עבודה זרה, שכן אין בכוחם למחול על חטא כזה.

שותפים

"טוב, הנה העיסקה. אני אתן לך 10,000 ש"ח כדי שתוכל ללכת לשוק הסיטונאי ולרכוש חטים. יש לי הרגשה שמחיר החטה עומד לעלות. ואז תוכל למכור אותה ברווחים גדולים."

מעיסקה זו?
הרווחים בינינו. אני הכסף, ואתה עושה

"ומה אני מקבל
"נחצה את
מספק את
את העבודה."
"קבענו!"

מגיע לשוק, הוא החטים אינו נראה שמצב מכירות מחיר השעורים עולה. על דעת עצמו, לרכוש

כאשר השותף רואה שמחיר בסמך עלייה. אך השעורים טוב יותר – בסיס זה הוא מחליט, שעורים ולא חטים.

לא פעל לפי ההוראות השותפות? כלומר, אם מחיר השעורים עולה, מי זוכה ברווחים, ואם הוא יורד, מי סופג את ההפסדים?

השאלה היא: מכיון שהוא שקיבל, האם זה מבטל את השעורים עולה, מי זוכה ברווחים, ואם הוא יורד, מי סופג את ההפסדים?

והתשובה היא: יש מחלוקת בגמרא (בבא קמא קב ע"א וע"ב) בנושא זה.

דעה אחת אומרת שהסוכן קיבל על עצמו את מלוא האחריות משום שלא פעל לפי ההוראות שניתנו לו. ולפיכך, עליו לשאת בהפסדים, אם יהיו. אך אם יש רווחים, הם גם כן שלו. ועליו להחזיר למשקיע רק את 10,000 השקלים שקיבל ממנו. הדעה השנייה אומרת שהסוכן חייב לספוג את כל ההפסדים, אך אם יש רווחים, הוא חייב להתחלק בהם שווה בשווה עם המשקיע. המחבר בשולחן ערוך (חושן משפט סימן קע"ו סעיף י"א) פוסק כמו הדיעה השנייה בגמרא.

חידות אלה והתשובות עליהן הן לצורך לימוד ודיון בלבד. אין לסמוך עליהם למעשה. יש להפנות את השאלה לרב כדי לקבל ממנו את הפסק הנכון.

לחשוב על אחרים

"למה נסמכה פרשת בגדי כהונה לפרשת קרבנות?" שואלת הגמרא (ערכין ט"ז ע"א). והיא ממשיכה ועונה על שאלה מפורסמת זו: "לומר לך, מה קרבנות מכפרין אף בגדי כהונה מכפרין. כתונת מכפרת על שפיכות דמים. מכנסים מכפרים על גילוי עריות. מצנפת מכפרת על גסי הרוח. אבנט מכפרת על הרהור הלב. חושן מכפר על הדין (כלומר, על חטאים הנוגעים לדיונים בבית הדין). אפוד מכפר על עבודה זרה. מעיל מכפר על לשון הרע. ציץ מכפר על מעשה עזי פנים (חוצפה)". איזו זכות היתה זו לחיות בזמן שהיה בית מקדש וכהן גדול, שבגדיו יכולים היו לכפר לכל החטאים האלה!

הכלי יקר מצביע על קושי בפסוקים אלה. כאשר ה' מצווה את משה לומר לבני ישראל להכין את בגדי הכהונה, הוא מתחיל בחושן ועובר לאפוד (שמות כ"ח, ד'). כאשר בני ישראל אכן עשו

ילדים יקרים...

כאשר אתם מתעוררים בבוקר, על מי אתם חושבים? על ה'. אתם אומרים לו "מודה אני." ולאחר מכן, על מי אתם חושבים? על מי שישן במיטה הסמוכה. היזהרו שלא לעשות רעש שיעיר אותו. אתם מתלבשים בבגדים נאים, נקיים וצנועים כדי לכבד את ה'. אתם מכבדים את אמא בכך שאתם מודים לה על שהכינה עבורכם אוכל טעים. וכך עובר היום, כשאתם חושבים על ה' ועל הזולת. העיקר הוא לכבד אותם ולהעניק להם נחת רוח. אתם בדרך הנכונה, ילדים יקרים – דרכם של צדיקים. דרך ה'.